

Mini intervju
Predsjednik Uprave
Indiuma

Sve dok Kina i velik dio svijeta čvrsto vezani uz dolar, njihova potražnja maskirat će njegovu realnu strukturnu slabost

Milan Račić: Doći će do drugog vala krize koji će povećati potražnju za dolarom

Ekonomisti širom svijeta razglabaju o prestanku dominacije dolara kao svjetske valute. Govori se o ponovnom povratku zlata kao referentnog sredstva plaćanja i najavi uvođenja jedinstvene američke valute. O perspektivi dolara razgovarali smo s Milanom Račićem, predsjednikom Uprave konzultantske kuće Indium

40 POSTO

pao je dolar u odnosu na euro u posljednjih šest godina

PO • Dolar je na povijesno niskim razinama. Kakav će biti tečaj te valute?

- U posljednjih šest godina dolar je pao 40 posto prema euru i 30 posto prema jenu. Mnogi su se obogatili pišući članke i knjige o njegovoj skorašnjoj propasti. Međutim, nisam pristaša tih prognoza. Moć i ekonomija Kine stalno rastu. Kina drži 800-tinjak milijardi američkih trezorskih zapisa, a Japan 750 milijardi. Odluči li Kina destabilizirati Ameriku, mora samo naglo početi prodavati američke 'trezorice', što bi prouzročilo nagli pad njihovih cijena i kolaps dolara. No Kina je izgradila moć na leđima niske vrijednosti juana koju je 'de facto' vezala uz dolar. Kad bi se odlučila za taj potez, značilo bi to i samoubojstvo za njezinu ekonomiju. Dvojan efekt skupljih kineskih proizvoda i siromašnijih američkih kupaca brzo bi upropastio kinesku ekonomiju. Prognoze o završetku krize u razvijenim ekonomijama nisu točne. Vidjet ćemo drugi val, što će povećati potražnju za dolarom i njegovu cijenu. Koliko god SAD ima ekonomskih problema, dolar je psihološka sigurna luka za svijet u krizi.

PO • Koji čimbenici utječu na dolarski tečaj?

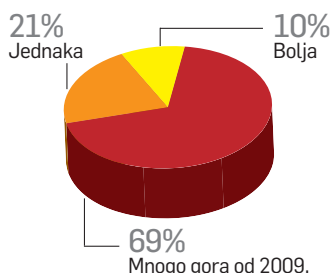
- Mnogo analitičara misli da SAD namjerno i neprirодно snižava vrijednost svoje valute da pomogne izvoznicima, ali mislim da nisu u pravu. SAD ne može dugoročno nastaviti tiskati obveznice i uvoziti više nego što izvozi. No dok god su Kina i velik dio svijeta čvrsto vezani uz dolar, njihova će potražnja maskirati njegovu realnu strukturnu slabost. SAD će morati promijeniti svoju naviku zaduživanja ili će Kina, Europa, Indija i druge zemlje početi stvarno tražiti alternativu za dolar. To se već vidi u rastu eura, indijskoj kupnji veće količine zlata i kineskom šaputanju o novoj međunarodnoj valuti.

PO • Koliko su ozbiljne prognoze nekih analitičara da bi Južna i Sjeverna Amerika u budućnosti mogle imati jedinstvenu valutu?

- Zajednička valuta Sjeverne i Južne Amerike nailazi na sljedeće zapreke: sve se te ekonomije zapravo temelje na dolaru. Kad kanadski Bombardier proda avione ili vlakove, brazilski Embraer avione ili meksički Cemex beton velikim kupcima, to naprave u dolarima. Ako već svi rade s dolarom, zašto onda ulaziti u promjene koje će donijeti prilično velik trošak? SAD bi vrlo malo uštedio tom promjenom, a ušteda drugih zemalja, naravno, ne zanima ga. Da bi se ta valuta mogla politički prodati i održati u zemljama izvan SAD-a, SAD bi morao dijeliti odgovornost za valutu sa svim tim zemljama. Zato ne vidim zajedničku valutu u sjevernoameričkoj i južnoameričkoj bliskoj budućnosti.

razgovarao: Amir Kulenović

Kakva će biti 2010.?

LIDEROVA WEB-ANKETA

SAMO DESETINA OPTIMISTIČNA

Sljedeća će godina biti mnogo gora od ove na izmaku, misli čak 69 posto sudionika prošlotjedne Liderove web-ankete. Nepromijenjenu situaciju predviđa 21 posto anketiranih, a optimista, koji misle da će 2010. biti bolja od ove godine, vrlo je malo, samo 10 posto.

NOVO PITANJE Vjerujete li da je Sanader dobio proviziju Hypo banke?
www.liderpress.hr

Kamo su nestali Škegro, Lovrinčević i Švaljek?

Nakon imenovanja Sandra Švaljek, Željko Lovrinčević i Borislav Škegro odlučili su najprije prihvatiti 'zajedničku platformu' komuniciranja s medijima, usuglašenu s premijerkom. No ni mjesec dana nakon ustoličenja na mjesto novih savjetnika u javnosti ih nema.

Doduše, njihovo je neslužbeno stajalište da kao savjetnici mogu samo - savjetovati! Bez iluzija da će se njihovi prijedlozi uvijek i potpuno prihvatiti. No kakav je onda smisao novog Savjeta u odnosu na Ekonomsko vijeće, osim u manjem broju savjetnika? U javnosti se njihov položaj tumači kao ključan za reformiranje Hrvatske. Zna se da im je upravo brodogradnja prva tema na tapetu, zatim povlaštene mirovine te reforma javne i teritorijalne uprave. Potonju je Kosor već odbacila ustvrdivši da su ta radna mjesta zajamčena dok ne prođe kriza.

Savjetnici su joj sigurno rekli da je velik dio krize produbljen i zbog goleme javne uprave koju zaposleni u privatnom sektoru ne mogu izdržavati. Već je iz tog poteza jasno da nije problem u savjetnicima nego - u politici.

Kosor ima dovoljno problema s nepovjerenjem u stranci, Sanaderom i upozorenjima da prestane producirati afere. Pritisnuta mogućim raskolom, stranku vjerojatno ne želi dodatno oslabiti povlačenjem 'ružnih' ekonomskih poteza. Rovovske stranačke borbe tako ne ostavljaju previše prostora za najvažniju sporednu stvar na svijetu - gospodarstvo. Neslužbeno doznajemo da će se za koji dan Kosor obratiti javnosti, vjerojatno s ocjenom stanja nacije i najavom poteza koje planira povući u 2010. (6. 6.)